

Sygn. akt III AUa 908/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Alicja Kolonko (spr.)
Sędziowie	SSA Zbigniew Gwizdak SSA Wojciech Bzibziak
Protokolant	Agnieszka Turczyńska

Przy udziale –

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2013r. w Katowicach

sprawy z odwołania J. W. (J. W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego J. W.

od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 12 marca 2012r. sygn. akt IX U 401/11

oddala apelację.

/-/ SSA Z.Gwizdak /-/ SSA A.Kolonko /-/ SSA W.Bzibziak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 908/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 lutego 2011r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił J. W. przyznania prawa

do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 39 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednol. Dz.U. z 2009r. nr 153 poz. 1227 ze zm.) (ustawy o FUS), bowiem do dnia 1.01.1999r. nie osiągnął on 25-letniego wymiaru okresów składkowych i nieskładkowych.

W szczególności organ rentowy nie uznał okresów pracy w gospodarstwie rolnym od 1.07.1964r. do 6.02.1965r., gdyż w okresie tym ubezpieczony nie miał ukończonych 16 lat, a także okresu od 2.04.1965r. do 18.11.1967r., ponieważ z posiadanej dokumentacji wynika, że był wówczas zatrudniony.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony domagał się „zajęcia stanowiska pracy w gospodarstwie rolnym w okresie od 1.07.1964r. do 6.02.1965r.”

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasowe stanowisko i dodając, że z oświadczenia ubezpieczonego zawartego w aktach rentowych wynika, że w okresie od 2.04.1965r. do 18.11.1967r. miał on podlegać ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia, jednak żadnych dowodów na potwierdzenie tego zatrudnienia nie przedłożył.

Wyrokiem z dnia 12 marca 2012r. sygn. IX U 401/11 Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że ubezpieczony urodził się w dniu (...). W okresie do dnia 1 stycznia 1999r. udowodnił 15 lat i 27 dni pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią, zaś łącznie organ rentowy uznał za udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 22 lat 4 miesięcy i 23 dni, w tym okresy pracy w gospodarstwie rolnym od dnia 7 lutego 1965r. do 1 kwietnia 1965r. i od 19 listopada 1967r. do 21 stycznia 1968r.

Sąd ustalił, że ubezpieczony bezpośrednio po ukończeniu szkoły podstawowej, tj. od dnia 1 lipca 1964r., pracował w gospodarstwie rolnym swojej babki – M. S. w K. woj. (...) o pow. ok. 1,96 ha. Wykonywał wszystkie niezbędne prace polowe i przy obrządki zwierząt. W okresie od 2 kwietnia 1965r. do 7 czerwca 1965r. pracował równocześnie w PGR w W. woj. (...) przy sadzeniu pomidorów i ogórków, po powrocie z pracy pracując w gospodarstwie. W gospodarstwie babci pracował aż do stycznia 1968r., kiedy to wyprowadził się, wyjeżdżając na Śląsk, gdzie z dniem 22 stycznia 1968r. podjął pierwszą pracę – w PRG w R.. W przedsiębiorstwie tym pracował do dnia 12 listopada 1978r.

W latach 70-tych żona ubezpieczonego, A. W., przejęła gospodarstwo rolne swoich rodziców o pow. ponad 2 ha i z tego tytułu opłacała składki na ubezpieczenie rolnicze do dnia 31 marca 1997r., tj. do przejścia na rentę rolniczą. Mąż pomagał jej w prowadzeniu tego gospodarstwa, podlegając ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 lipca 1977r. do 31 grudnia 1988r.

W okresie od 15 maja 1980r. do 18 sierpnia 1984r. ubezpieczony pracował w KWK (...).

W okresie od 7 maja 1993r. do 13 kwietnia 1994r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

Przytaczając uregulowania art. 184 w zw. z art. 39 ustawy o FUS oraz art. 10 ust. 1 tej ustawy Sąd wskazał, że uwzględnienie okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym babci od 2 kwietnia 1965r. do 18 listopada 1967r. z wyłączeniem już zaliczonego okresu od 2 kwietnia 1965r. do 7 czerwca 1965r., nie pozwoli na wykazanie 25-letniego wymiaru okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających, bowiem wynosi on jedynie 24 lata i 10 miesięcy.

Okresy te przedstawiają się następująco:

- 7.02.1965r. – 1.04.1965r. – praca na gospodarstwie rolnym uznana przez ZUS,
- 2.04.1965r. – 7.06.1965r. – praca w PGR w W.,
- 8.06.1965r. – 18.11.1967r. – praca na gospodarstwie rolnym uznana przez Sąd,

- 19.11.1967r. – 21.01.1968r. – praca na gospodarstwie rolnym uznana przez ZUS,
- 22.01.1968r. – 12.11.1978r. – praca w PRG R.,
- 13.11.1978r. – 14.05.1980r. – opłacanie składek KRUS,
- 15.05.1980r. – 18.08.1984r. – praca w KWK (...),
- 19.08.1984r. – 31.12.1988r. – opłacanie składek KRUS,
- 7.05.1993r. – 13.04.1994r. – pobieranie zasiłku dla bezrobotnych.

Sąd wskazał, że w rezultacie uwzględnił cały okres od 7 lutego 1965r. do 31 grudnia 1988r. oraz okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (wymieniony jako ostatni).

Sąd podkreślił, że w świetle art. 10 ust. 1 ustawy o FUS niemożliwe jest zaliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym babci, przypadającego przed ukończeniem 16 roku życia, a także okresu pracy na gospodarstwie rolnym żony, przypadającego od dnia 1 stycznia 1988r. (w tym miejscu błąd, chodzi o okres od 1 stycznia 1989r. – przyp. SA).

Wobec powyższych ustaleń ubezpieczony nie wykazał co najmniej 25-letniego wymiaru okresów składkowych, nieskładkowych oraz uzupełniających, zatem nie spełnia przesłanek niezbędnych do przyznania żądanego świadczenia.

Apelację od powyższego wyroku wniósł ubezpieczony, kwestionując przedstawione wyliczenie.

Zarzucił, że rozpoznając jego wniosek z dnia 2 grudnia 2010r. organ rentowy uznał, że na dzień 30 grudnia 2010r. udokumentował 22 lata i 27 dni. Okres pracy na gospodarstwie rolnym babci od 7 lutego 1965r. do 21 stycznia 1968r. wynosi 2 lata 11 miesięcy i 14 dni. Okres 22 lat i 27 dni liczony od dnia podjęcia pracy w PRG w R. upłynąłby z dniem 18 lutego 1990r. a nie 31 grudnia 1988r. Zsumowanie obu okresów daje łącznie 25 lat i 11 dni. Podniósł, że w okresie wstrzymania wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy pobierał zasiłek dla bezrobotnych i równocześnie pracował w gospodarstwie rolnym żony, po czym ponownie przywrócono mu prawo do renty. Uważa, że okres pracy w gospodarstwie rolnym żony należy uwzględnić do stażu pracy jako nieskładkowy, a sam fakt wykonywania tej pracy został potwierdzony zeznaniami świadków.

Przed Sądem Apelacyjnym przedstawił umowę dzierżawy, z której wynika, że w dniu 28 września 1989r. wydzierżawił z Państwowego Funduszu Ziemi na dziesięć lat nieruchomości o pow. 1,80 ha (por. k. 89 a.s.).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy najzupełniej prawidłowo ustalił stan faktyczny i wyciągnął z niego prawidłowe wnioski.

Skoro ubezpieczony urodzony jest w dniu (...), zatem z mocy art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o FUS jego okres pracy w gospodarstwie rolnym babci może być zaliczony od ukończenia 16 roku życia, czyli od dnia 7 lutego 1965r., jak to Sąd I instancji prawidłowo uczynił. Od tego dnia do dnia 31 grudnia 1988r. (gdyż do tego okresu okresy składkowe, nieskładkowe i uzupełniające będą nieprzerwanie) upłynął okres 23 lat 10 miesięcy i 25 dni. Okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych (7.05.1993r. – 13.04.1994r.) to kolejne 11 miesięcy 7 dni. Razem 23 lata 21 miesięcy i 32 dni, czyli 24 lata 10 miesięcy i 2 dni.

Jak słusznie stwierdził Sąd Okręgowy, brak jest podstaw do uwzględnienia jakiegokolwiek okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym żony, przypadającego po dniu 31 grudnia 1988r., bowiem tylko do tego

dnia J. W. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników, co jednoznacznie wynika z informacji udzielonej przez Placówkę Terenową Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w R. (por. k. 54 a.s. oraz k. 5 II tomu akt I) i co jest zgodne z obowiązującym w tym zakresie stanem prawnym, bowiem od 1984r. ubezpieczony pobierał rentę (ówczesznie) inwalidzką, zaś począwszy od dnia 1 stycznia 1989r. osoby mające ustalone prawo do emerytury lub renty nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia społecznego rolników [por. art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1982r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 24.02.1989r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin oraz o podatku rolnym (Dz.U. nr 10 poz. 53) oraz art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.

z 1991r. nr 7 poz. 24 ze zm.]. Z mocy art. 10 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy o FUS po dniu 1 stycznia 1983r. można uwzględnić jedynie te okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki. Fakt wykonywania zatem pracy

w gospodarstwie rolnym żony w jakimkolwiek okresie po dniu 31 grudnia 1988r. nie ma znaczenia, skoro J. W. nie podlegał wówczas ubezpieczeniu społecznemu rolników, tym samym nie było podstawy do opłacania za niego składek z tego tytułu. Ta sama uwaga dotyczy okresu dzierżawienia gruntów z Państwowego Funduszu Ziemi.

Dodać wreszcie należy, że niemożliwe jest uwzględnienie poszczególnych okresów w podwójnym wymiarze, nawet jeżeli okres ten mógłby być zaliczony jako okres składkowy i równocześnie jako okres uzupełniający (praca w gospodarstwie rolnym równocześnie z pracą w PGR lub tp.), a to z uwagi na uregulowanie art. 11 ustawy o FUS (Jeżeli okresy, o których mowa w art. 6, 7 i 10, zbiegają się w czasie, przy ustalaniu prawa do świadczeń określonych w ustawie uwzględnia się okres korzystniejszy).

Innych okresów składkowych, nieskładkowych ani uzupełniających niż wymienione wyżej, ubezpieczony nie wykazał (por. oświadczenie – k. 40 a.s., że w czasie pobierania renty nigdzie nie pracował).

Trafnie zatem ustalił Sąd Okręgowy, że J. W. nie spełnił przesłanek do nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 39 i art. 27 ustawy o FUS, bowiem niezbędne jest kumulatywne spełnienie wszystkich wymienionych w tych przepisach przesłanek.

Analiza stanu prawnego właściwie czyniła zbędne przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe (poza wywiadem w KRUS), w szczególności w zakresie przesłuchania świadków na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym żony, gdyż ze wskazanych wyżej przyczyn nie mogło ono doprowadzić do uwzględnienia odwołania.

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 385 kpc, Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

/-/ SSA Z.Gwizdak /-/ SSA A.Kolonko /-/ SSA W.Bzibziak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek